

w sprawie oceny programowej kierunku fizyka techniczna prowadzonego na Politechnice Częstochowskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk inżynieryjno-technicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku fizyka techniczna prowadzonego na Politechnice Częstochowskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Politechnice Częstochowskiej nie w pełni umożliwia studentom kierunku fizyka techniczna osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Niespójność pomiędzy przyjętą koncepcją kształcenia, w tym oferowanymi specjalnościami (*nanomateriały i nanotechnologia, optyka okularowa, odnawialne źródła energii* na studiach pierwszego stopnia; *nanomateriały i nanotechnologie, optometria, fizyka komputerowa* na studiach drugiego stopnia), a przypisaniem kierunku do dyscyplin naukowych (inżynieria materiałowa 51%, nauki fizyczne 39%, nauki medyczne 10%).

W raporcie z wizytacji w opisie stanu faktycznego spełnienia kryterium 1 opis stanu faktycznego jest następujący: „Koncepcja oraz cele kształcenia dla ocenianego kierunku mieszczą się w dyscyplinach: inżynieria materiałowa – wskazana jako dyscyplina wiodąca

z udziałem 51% punktów ECTS, a także nauki fizyczne, nauki medyczne dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych oraz (...) w roku 2020 Zarząd Polskiego Towarzystwa Optometrii i Optyki podjął uchwałę dotyczącą nadawania absolwentom ocenianego kierunku Numeru Optometrysty, który ma szczególne znaczenie dla absolwentów, gdyż w środowisku zawodowym przed wejściem w 2023 r. Ustawy o niektórych zawodach medycznych i wprowadzeniu regulacji stanowił jedno ze źródeł potwierdzających wysokie kompetencje w zawodzie optometrysty”. Ten opis wskazuje na pewną niespójność koncepcji, w tym realizowanych specjalności, bo nie wszyscy absolwenci kierunku mają kompetencje do wykonywania zawodu optometrysty.

Prezydium PKA dostrzegło niespójność między poszczególnymi elementami opisu tego kryterium, a zaproponowaną propozycją oceny, a dodatkowo również fakt, że związek z dyscypliną nauki medyczne widoczny jest tylko w specjalnościach *optyka okularowa/optometria*.

Niespójność ta, pośrednio, znalazła odzwierciedlenie również w opisie stanu faktycznego oraz ocenie spełnienia kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Niespójność pomiędzy przypisaniem kierunku do dyscyplin naukowych, a treściami programowymi oferowanych specjalności.

W raporcie z wizytacji wskazano, że w programie specjalności *odnawialne źródła energii* i *optyka okularowa* (studia pierwszego stopnia) oraz *optometria* (studia drugiego stopnia) udział treści programowych korelujących z dyscypliną inżynieria materiałowa jest niewielki i nie wskazuje, że jest to dyscyplina wiodąca dla kierunku (nie odniesiono się do specjalności *fizyka komputerowa*).

Niespójność ta znalazła odzwierciedlenie w opisie nieprawidłowości będących podstawą obniżenia oceny „Ocena kryterium częściowo spełniona wynika z braku możliwości wskazania wymaganej liczby 50% punktów ECTS przypisanych do dyscypliny wiodącej jaką stanowi inżynieria materiałowa dla ocenianego kierunku, a w konsekwencji w sformułowaniu zaleceń o następującej treści: „1. Zaleca się dokonanie modyfikacji programów studiów, tak aby w transparentny sposób można było wykazać przynależność ocenianego kierunku studiów do dyscypliny inżynieria materiałowa. 2. Zaleca się podjęcie działań doskonalących uniemożliwiających powstanie w przyszłości niespełnienia wymagań w powyższym zakresie”

W opinii Prezydium opis stwierdzonych nieprawidłowości, a w konsekwencji sformułowane zalecenie, nie w pełni oddaje stan faktyczny: nie odniesiono się do związku programu studiów wszystkich specjalności z dyscypliną nauki medyczne.

W odniesieniu do kryterium 6:

1. Rzeczywista współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w realizacji kształcenia na kierunku opiera się głównie na podmiotach związanych ze specjalnościami *optyka okularowa/optometria*, o czym świadczy m.in. lista uczestników spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W treści raportu wskazano natomiast, że interesariusze zewnętrzni to głównie huty, odlewnie, producenci stali itd., czyli zakłady/przedsiębiorstwa związane co prawda z inżynierią materiałową, ale obszar ich działalności nie jest spójny ze specyfiką kierunku.

Prezydium PKA dostrzegło niespójność pomiędzy opisem stanu faktycznego, a zaproponowaną przez zespół oceniający oceną spełnienia kryterium. Profil działalności firm współpracujących w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów powinien być dostosowany do specyfiki całego kierunku studiów, a nie pojedynczych specjalności.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Uczelniany system zapewniania jakości kształcenia, od strony formalnej, jest skonstruowany poprawnie, ale jego działanie w stosunku do kierunku fizyka techniczna nie jest w pełni skuteczny.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Na obu stopniach studiów zaleca się zapewnienie spójności pomiędzy przyjętą koncepcją i celami kształcenia, w tym wszystkimi oferowanymi specjalnościami, a przypisaniem kierunku do dyscyplin naukowych w taki sposób, aby wszyscy studenci kierunku uzyskali kompetencje we wszystkich dyscyplinach naukowych, do których kierunek jest przypisany.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Na obu stopniach studiów zaleca się zapewnienie spójności programu studiów wszystkich specjalności z przypisaniem kierunku do dyscyplin naukowych z jednoznaczną przewagą, na wszystkich oferowanych specjalnościach, treści programowych powiązanych z dyscypliną naukową uznaną za wiodącą.

W odniesieniu do kryterium 6:

1. Zaleca się dostosowanie profilu instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, do koncepcji i celów kształcenia na kierunku, a nie na pojedynczych specjalnościach.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się pełne i skuteczne wdrożenie na kierunku fizyka techniczna polityki jakości kształcenia obowiązującej w Uczelni.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunku fizyka techniczna na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2025/2026.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Politechniki Częstochowskiej.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz Uriasz